

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 441-6501

Ügyszám: FRP/176/2012/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

189/2012. (V. 23.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos**¹ 2012. március 2-án előterjesztett panaszát a 2012. május 23-án megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

e l u t a s í t j a.

A Testületnek a panasz elbírálására nincs hatásköre.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos a vele szemben 2012. január 20-ai, illetve azt követő rendőri intézkedés sorozattal összefüggésben 2012. február 16-án személyesen terjesztette elő panaszát az Ó.-i Rendőrkapitányságon. A Testülethez a Társaság a Szabadságjogokért jogvédő szervezet egyik ügyvédje fordult 2012. március 2-án, és kérte, hogy a Rendőrségről szóló 1994. évi XXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 93. §-ának (3) bekezdése szerinti rendelkezés alapján a panaszt a rendőrségtől vegye át, és folytassa le annak kivizsgálását.

I.

A panaszbeadvány szerint 2012. január 19-én rablást követtek el S. településen, amelynek elkövetőit – sz.-i lakosokat – másnap a rendőrség elfogta. Ennek ellenére a településen még a következő héten is fokozott rendőri készültség volt. A rablást követő napokban naponta legalább ötször-hatszor igazoltatták a rendőrök a panaszost a saját háza előtt, vagy a boltból hazafele menet. Amikor a panaszos a járdán közlekedett, a rendőrök lépésben követték őt, majd több alkalommal is felszólították zsebei kiürítésére, illetve átvizsgálták ruházatát, továbbá, amikor a boltból ment hazafele, a szatrait is kipakoltatták, és azt is megkérdezték tőle, hogy honnan volt a vásárlásra pénze. Előfordult olyan is, hogy fél órán belül kétszer is

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

igazoltatta és átkutatta a panaszost a rendőr. A panaszos megítélése szerint a rendőrök minden intézkedés során érzékeltetik vele, hogy roma származása miatt lépnek fel vele szemben.

A panaszos rendkívül megalázóan érezte naponta többszöri – általában ugyanazon rendőrök általi – igazoltatását, és azt, hogy táskái kipakoltatásával azt érzékeltették, mintha tolvaj lenne. A panaszos sérelmezte továbbá azt is, hogy durván beszéltek vele a rendőrök. Előadta, hogy az intézkedő rendőröket nem ismeri, azok nem falubeliek.

A panaszos álláspontja szerint a rendőrök a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 29. §-ának (1) bekezdése, valamint 30. §-ának (2) és (3) bekezdése szerinti intézkedéseikkel megvalósították az emberi méltósághoz, a magánszférához, valamint az egyenlő bánásmóddhoz való jog sérelmét. Intézkedésük továbbá véleménye szerint sértette az Rtv. 13. §-ának (2) bekezdésében foglalt részrehajlásmentes intézkedési kötelezettséget, mivel a rendőrök egyértelműen a származása miatt „zaklatták” a panaszost. A rendőrök továbbá mindegyik panaszolt intézkedésük során megsértették az Rtv. 15. §-ának (1) bekezdésében foglaltak arányosság követelményét, illetve elmulasztották az Rtv. 20. §-ában foglalt szolgálati fellépésre vonatkozó kötelezettségüket.

A panaszos a rendőrség felé úgy nyilatkozott, hogy a panasz benyújtására nyitva álló határidő rövidege miatt nem tudott panasszal élni a Testületnél.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében felvilágosítás-kéréssel fordult a rendőrséghez. A rendelkezésre bocsátott dokumentumokból az alábbi releváns tények voltak megállapíthatók.

1) A panaszos 2012. február 17-án írásban fordult panasszal az Ó.-i Rendőrkapitánysághoz. A benyújtott panasz tárgyában az Ó.-i Rendőrkapitányág a hatáskörébe tartozó eseményekkel kapcsolatban vizsgálatot folytatott le. A kivizsgálás során a rendőrség megállapította, hogy az egyes rendőri intézkedések miatt a panaszos – és a Testületnél panaszt előterjesztő más személyek – egy esetben sem terjesztettek elő panaszt. Az intézkedéseket követően nem jelentek meg az Ó.-i Rendőrkapitányságon bejelentés tétel, illetve felvilágosítás kérés miatt, ezért a panaszjoggal kapcsolatos külön kioktatásra nem volt szükség.

Az intézkedő rendőrök meghallgatásuk során egybehangzóan úgy nyilatkoztak, a jelentést készítő rendőrök pedig egyértelműen leírták, hogy az intézkedésük a mindenkori jogszabályoknak megfelelő, kulturált, megjegyzésektől mentes és következetes volt, és minden esetben az intézkedés alá vont személy etnikai hovatartozásától függetlenül jártak el.

A rendőrség álláspontja szerint olyan tény, adat, körülmény nem merült fel, ami alapján az intézkedő rendőrökkel szemben büntető, vagy fegyelmi eljárás megindítása vált volna szükségessé.

2) A rendőrségi panasz eljárás során a rendőrökön kívül a panaszost is meghallgatták, aki a panaszában foglaltakat továbbra is fenntartotta, miszerint ugyanazok a rendőrök napjában többször igazoltatták, ruházatát és csomagját átvizsgálták, vele szemben durva hangnemet használtak, érzékeltették, hogy az intézkedéseket roma származása miatt foganatosították. A panaszos az intézkedésekkel kapcsolatban ugyanakkor kívülálló tanút nem tudott megnevezni,

és a községben folytatott adatgyűjtés során sem sikerült olyan személyt felkutatni, aki azzal kapcsolatban érdemben nyilatkozhatott volna.

A vizsgálat során a rendőrség nyilvántartásai alapján megállapították, hogy a panaszost a fokozott ellenőrzés elrendelésének (2012. január 20.) és a panaszának benyújtása (2012. február 17.) közötti időszakban öt alkalommal igazoltatták az Ó.-i Rendőrkapitányság rendőrei: az első, a második és a harmadik esetben „általános igazoltatás” történt. A negyedik esetben köztisztasági szabálysértés elkövetése miatt léptek fel a rendőrök a panaszossal szemben, és szabálysértési feljelentéssel zárult az ügy. Ötödik alkalommal a rendőri intézkedést helyszíni bírsággal fejezték be a rendőrök.

Az Ó.-i Rendőrkapitányság vezetője a panaszos panaszát 2012. március 20-án kelt határozatával elutasította. A tértivevény tanúsága szerint a panaszos a postai úton kézbesített határozatot 2012. március 23-án átvette.

3) Tekintettel arra, hogy a rendőrség által rendelkezésre bocsátott iratok nem tartalmaztak arra vonatkozóan információt, hogy a panaszos határidőn (a határozat kézhezvételétől számított 15 napon) belül, azaz 2012. április 9-ig élt-e fellebbezéssel, ezért a Testület telefonon nyilatkoztatta az ügy előadóját a kérdésben. Az előadó azt közölte, hogy a panaszos nem élt joghatályos fellebbezéssel, ezért a panaszt elutasító határozat jogerőre emelkedett.

III.

Az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése szerint az, akinek az Rtv. IV., V. és VI. Fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása alapvető jogát sértette – választása szerint – panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány, valamint a főigazgatók a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálják el.

Az idézett rendelkezés alapján a rendőri intézkedések során megvalósuló jogsérelmek kivizsgálására és szükség esetén orvoslására az intézkedést foganatosító rendőri szervnek és a Testületnek (illetve a Testület eljárását követően az országos rendőrfőkapitánynak) a panaszos döntését megelőzően párhuzamos hatásköre van. A panaszos döntése ezt a párhuzamosságot feloldja: amennyiben az intézkedést foganatosító rendőri szervhez nyújtja be panaszát, döntésével megszünteti a Testület eljárási hatáskörét.

Tekintettel azonban arra, hogy a rendőri intézkedések során bekövetkező súlyos alapjogsértések mind az egyén, mind a társadalom szempontjából rendkívül káros következményekkel járhatnak, a jogalkotó lehetővé tette ennek a szabálynak az áttörését, és a Testület hatáskörének „visszaállítását”, amennyiben a Testület úgy ítéli meg, hogy az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdésében foglalt feltételek fennállnak, és az eljárás átvételét maga a panaszos is kéri. Ez a lehetőség viszont csak a még folyamatban lévő rendőrségi panaszeljárások vonatkozásában áll fent.

A konkrét ügyben megállapítható, hogy a panaszos a sérelmezett eseményeket követően, 2012. február 17-én, tehát a Testülethez fordulást megelőzően terjesztette elő panaszát az

intézkedést fogantató rendőri szervnél. Ennek következtében a panasz eljárás mind a rendőri szervnél, mind a Testületnél megindult.

Erről a körülményről tudomást szerezve – vagyis, hogy a panaszos azonos tartalmú panaszbeadványáról az intézkedést fogantató szerv már első fokon határozatot hozott – a Testületnek arról kellett információt szereznie, hogy a panaszos a határozattal szemben határidőn belül élt-e fellebbezéssel. Ezzel összefüggésben a rendőrségi panasz eljárás előadója úgy nyilatkozott, hogy a határozat ellen a panaszos nem élt fellebbezési jogával, így az jogerőre emelkedett.

A határozat jogerőre emelkedését követően – vagyis folyamatban lévő eljárás hiányában – a Testület már nem tudta magához vonni a panaszügy kivizsgálását, ezért a beadványt el kellett utasítania.

IV.

A fentiekben kifejtettek miatt – hatáskör hiányában, az Rtv. 92. § (1) bekezdése, valamint a 93. § (3) és (4) bekezdései alapján – a Testület a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a panaszt elutasította.

Budapest, 2012. május 23.

Dr. Juhász Imre
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
előadó testületi tag

Dr. Féja András
testületi tag

Dr. Kádár András Kristóf
testületi tag